

„Farewellt nem lehet akarni, csak érezni és hinni lehet.”

„Hát semmit sem lehet tenni?”

Rázza a fejét.

„Nem! Miért? Várj! Ha azt hiszed, hogy Farevell megéri, akkor várhatsz. Ráérsz. De lehet, hogy észre sem veszed, hogy megtaláltad. S ha meg is találod, ki tudja, érdemes-e?”

Ezt a vigasztalást, ezt a visszariasztani akaró mesterkedést már nem szerettem. Ott kellett hagynom őt is. Érzem, hogy nem kérdezhetek meg senkit többé Farewell felől.

De várok. Várok! Elbúcsúztam, nem nézek vissza. Ott állok az állomáson, lesem a vonatot, ott lézengek a kikötőben, várom a hajót. A küszöbön állok, úgy várok évek óta. Reménytelen várással, mint aki sejti már, hogy a várás lesz a sorsa. Várok és nem merek mozdulni. Hiába mondanád, hogy hiába várok. Én nem fordulhatok már meg. Én már úgysem tudnám feledni választott hazámat, Farewellt.”

Lovass Gyula

ROZVÁNYI VILMOS:

VERSEK

CSALÁD

Legény voltam; sírva vagy könnyű füttyel,
de leszámoltam a bukott világgal
s mondtam: „Új élet szeme leszek itten,
új föld a Földön; fa, virágos ággal.

Ami ma kígyó, holnap már virág,
illatos, áldott, új mag, új öröm
s én szabadon élek, vagy halok érte:
nincs senkihez és semmihez közöm”...

Am végzetem csillagot szórt elém,
egy tiszta lányt, aki ma feleségem,
már gyermek is nevet, ujjong ölén:
íme, az én nagy végzetkötőfékém!

Órajtuk át befogott a robot;
de itt állok és tovább hirdetem
szabad sorsom minden nagy igazát:
asszony, gyerek nem fojtó láz nekem.

Átveszi őket hitem s viszi már
magával a két új csillagot is,
bukásomat vihogva lesni kár:
új föld leszünk, ha megszakadok is!

Itt köztetek jár majd a kis család...
Furcsa család lesz, nagyon jól tudom,
tán furcsább is, mint az a régi volt
számárháton s názáreti uton.

Asszony és gyerek kéri majd; ha kell,
haljak bele bármelyik igazamba;
ők velem jönnek, együttáldozók,
s élve temetkeznek mellém síromba.

Itt köztetek él ez a kis család...
Furcsa család, én nagyon jól tudom,
de szent és tiszta, mint a régi volt,
számárháton s názáreti uton.

SÉTA VASHÁMORBAN

A mérnök, mint Dantét Vergiliussza,
vezet az izzó vasvároson át:
száz válaszút, mennydörgő acélutca
s ő két számmal elintéz száz csodát.
Aminek láttán engem döbbenet ráz,
neki az mind üres szám, hideg bolt már...
Óh, munka dómja, acél-székesegyház,
hol gép a pap s logaritmus a zsoldár!

Jaj, ha az emberagy minden virága
az életért nyílnék s nem önmagáért!
A számok dús csodáin túl kilátna
mindenki önmagáig s bármi árért
sem adná el magát az élet ellen
s nép és gép egymást szeretné váltig:
csillagokig csendülne fel az Ember
s eljuthatnánk az ezerjő világig!

Ám sóvár szarkák égi kincstárakból
zugainkba apró köveket hordunk,
a mindenség nagy titkait kilelessük,
mégis az Idő malmaiban sorsunk
mint érett mag zúzódik szünhetetlen...
Sokszor oit surran zúgó acélszárnyunk
a Végtelenség perifériáin
és még sincs mód, hogy önmagunkba lássunk.

Itt zeng a vas s Kínában, Afrikában,
Európában anyák szülnek éppen,
hogy gyermekünknek a sok új csoda
iramában majd a fejére lépjen.
Zeng az acél, de himnuszát a vasnak
inkább hallom iszonyú ugatásnak,
korunk csahol, reszket a halott Holdtól,
érzi a sírt, mit művei neki ásnak.

Ugat a vas, uszított eb módjára
s szolgál az embernek vad félelemmel,
pörg maga körül rémült karikára,
mert Uszító is, Üldözött is — ember.
Ugat a vas, nem tudja hova marjon:
itt hemperegnek a szétvert világok
s bennük Isten lehellete, az élet,
elhal, mint a töről tépett virág.

De majd a munkadionizián
egyszer az új élet felharsonázik
s megértik akkor itt az én imám,
megértik majd, hogy lelke mért cikázik
mind fölnebb-fölnebb emberünneplőre...
Az élet nem zuzódik rút pörökké:
megérkezünk végre a Hegytetőre
s azt a Beszédet hallgatjuk örökké.

Rozványi Vilmos.